

Ca-Nostra

EPOCA SEGONA
ANY VI ; NÚM. 90

SETMANARI MALLORQUI
Inca, 20 Diciembre de 1924

Redacció Administració
Murta, 5. - Inca

DISAPTE DE NADAL

Es dissabte de Nadal. . . . .
set gallines i un gall me menjaré,
set gallines i un gall me menjaré,
me menjaré!
..... (Cansó popular) .....

En Martinet, un màrrec de tres anys i mig, redó com una bolla de sèu, repetia aquexa última estrofa *me menjaré!* amb veu paorosa de petit golafre, badant la boca en forma d'avenc, arregussant les celles cap amunt a tall de mitjan front i estirant cap avall els músculs facials, formant el conjunt un cercol centrfuc en torn de les ninetes ubertes sinistrament. Ai; quina por! *me menjaré! me menjaré!*

Cantava amb tonada monòtona i sense ritme, caminant descals, solemniament, per dins el fanc sota una ruxada forta i espessa.

Les canals ratjavén follament. Per les regates del carrer llenegaven rierols d'aigua térbola.

—Martí!— Era un crit agut de dona jova, modulad amb dolces estridències maternals.— Vina aquí!

La jova guaitava, cridant aquell bitzet amb mímica expressiva i no gaire tranquilisadora, però el nin no se descompassava: *set gallines i un gall me menjaré, me menjaré!*

Sa mare s'abrigà una mica i sortí correns per fer-lo entrar per forsa.

—Plou! Plou!—li deia el petit amb exultacions de suprema complacència; però ella sense respectar gens ni mica aquelles beatituts voluptuoses, l'agafà per un braó, molsut com una sobrasada, i el feu entrar depressa dins la casa, tot xop i brut.

Sor Cecilia entava més de mig apurada.

Aquell temps no permetia en via neguna anar a cercar *barbeta* p'el Betlem.

D'un munt de rebassons, una cenalla d'arena amb copinyes i cornets, una capsa de figures de test, un plat de farina i un brassat de pi i ciprell —coses que'l die abans eren un chaos informe— l'esperit *creador* de la monja n'havia fet un paisatge ple d'ingenuitat, mig ideal mig estrafolari, destriant aquella heterogeneitat chaòtica en serres plenes de cingles i comellars, camins inverossímils, planures que havien d'esser prats, cases encastellades, etz. etz.—El plat de farina restaintacte.—Però devant aquell obstacle, (la falta de *barbeta*) el coratge *creador* de Sor Cecilia s'estingia en un desmai de pessimisme.

Esbravà la seva pena en un súplica:— Bon Jesuset! Si ès sa vostra voluntat, que s'atur de ploure: No hu desig per mí sino pê sa vostra glòria.

La seva voluntat reprengué la tivantor dinàmica i comensà a enllestir la *glòria* del Pare Etern estesa sobre la *cova* amb raigs de fil d'embastar farcits d'angelets policroms i borrallons de cotó.

D'en mig d'un rollet de nines qui *aidaven* (?) a la monja, una veu preguntà:

—Sor Cecilia! que no hem d'anà a cercà *barbeta*?

—Però, dones! no veis quin temps que fá?!—i sa veu tenia vibracions de resignació esmicada.

—Si; però es Betlem sensa *barbeta*...!

La monja les esguardava amb aire de conformitat agrada; tota presa d'inquietuts:

—Si s'aclaría una mica poriem arribà *an es Serral de ses genetes*.

An el *Serral* sempre n'hi havia. A la sortida de la vila, formava una gran tenassa rocosa, mi-

rant a Tramuntana, ubaga i homida qui congria-va tous de molsa en una esclator de fecunditat misteriosa.

«Si poriem arribà an *es Serral de ses genes!* «Però la pluja no amainava.

Les nines badocaren una estona, feren preguntes d'ingenuïtat niala, palpaven tot lo palpable, i... s'en tornaren cadascuna a ca-seva, a escalfar-se.

Sor Cecília seguí la seva tasca, Ja no més faltava la *barbeta* i la farina.

Dins la *cova*, sobre un jas de palla autèntica, jeia el Minyonet diví entre la Mare-de-Deu i St. Joseph, el bou i la mula, col·locats en prim-cernuda simetria dins la malla de la *glòria* de fils d'embastar.

Ja no podia fer res pus sense *barbeta!* i aprofitava el temps resant el Trisagi.

«*Glòria al Pare, glòria al Fill glòria al Sant Esperit.*»

Sant Deu, Sant Fort, Sant Inmortall! Lliberai-nos, Senyor, de qualsevol mal!»

L'invadí una laxitut somnolenta, ses pipelles s'aclucaven amb fexugor soporifera. La pobre tota la nit havia vel·lat un malalt i mancada de repòs se condormí.

Di-diny! Tocaren la campaneta de dins l'entrada i desvel·lant-se amb mica d'alsurament, anà a obrir.

—Bon dia tenga!

—Bon dia, Pep! Que hi ha res de nou?

—Re-mil-gotes, no! no hi ha ell res de nou! però sa nina m'ha dit que vostè no tenia *barbeta* p'es Betlem!?

—Amb aquex temps no n'hem poguda anà a cercà.

—Ja hi aniré jo, ja!

—Però, homo, tot te banyaràs!

Re-mil-gotes! i què? Vatax a dur-ne una cenaia farinera.—I en Pep girà en redó dexant la monja tota sorpresa.

En Pep Baleu era germà d'una de les nines de la costura, un tros de carn batiada amb manca d'una brusca (Re-mil-gotes!) qui per les monjes i especialment per Sor Cecília hauria fet l'ullastre esbrancat en pagament dels serveis fets a sa mare durant una malaltia greu.

La monja tornà a la sala del Betlem.

Dreta davant la *cova* son esperit s'efusionava en un ensensament d'èxtasi.

Li semblà que'l paisatge s'aclaría, que la *glò-*

ria de fils s'il·luminava, que'l Minyonet de test se fèia carn despedint esplendorositats cèliques de santedat, radiós de glòria del Unigènit del Etern Pare, vessant gràcia i veritat».

Son cor de dona se badava en una florescència de tendror maternal; sentí que l'anegava una onada de felicitat incompresa, ubriagant-la de Fe, d'Esperansa i de Caritat, i la seva ànima, amarada de dolsors, esclatà en un himne d'agraïment eucarístic.

—Bon Jesús meu! Perquè me feis tan ditxosa? Es meu camí està sembrat de flors i es vostro era ple d'espines!— I amb ràpida visió recorregué tot el seu passat.

Essent nina capbuitetjava dins un benestar relatiu. Morí sa mare i ella, la majoreta, qui només tenia quinz'anys, s'hagué d'encarregar de la casa i dels seus set germans, la petita de dotze dies.

Quin glop tan amarg fou per ella la pèrdua de sa mare! Dexà un huit dins son cor que no'l pogué omplir la prematura i fecunda maternitat virginal dels seus germanets.

En aquella època comensà a sentir un afany ignorat d'amors perennals, un anhel inquiet d'associaments infinits, qui, mal-grat la devoció enlluernada que, ben vistent, comensà a demostrar-li un jove de la seva mà, seguí covant fins que florí en una esplèndida corola de vocació religiosa.

Llavors comensà la lluita, crúa i sens axilis humans. Tenia desset anys!

Primer, el combat intern per resoldre-se a deixar ca-seva; després una sèrie de batalles de sentiment per convèncer son pare, finalment la lluita penosa, per arreplegar la dot, servint de criada a Ciutat.

An els vintitres anys professà i de llavors, (ja en feia quatre)... era ditxosa!

«Bon Jesús meu! perquè me feis tan ditxosa?»

La seva felicitat consistia en una sequedat de devoció qui, ja feia més de dos anys, la torturava com un sol de canícula en mig d'un desert; en un belluguetex d'escrúpols qui la martirizaven com macolins dins la sabata; en una subjecció absoluta del seu voler an el voler arbitrari d'una superiora repelencia; en la vel·la mortificant i fastidiosa de casi tots els malalalts de la vila, sustituint el repòs restaurador de la nit en dues horetes de sesta inquieta; en un alimentació pobre i a voltes insuficient; en la paciència humil

de guardar una cinquantena de pàrvuls durant sis hores cada dia.

Tot axò formava la seva ditxa, però *tot axò* trempat d'amor de Deu qui humitejava tantes axutors amb llecor de dolsures infinites.

—Mon Deu, mon Deu! Jo vos estim!

I en un defalliment i de ventura caigué agenollada davant el Misteri de Betlem.

—*Din-diny!*—Era En Pep Bolèu qui tot xop, venia del *Serral* amb una cenalla farinera plena de BARBETA grossa i suquetjant.

—Tenga. Re-mil gotes! Ja n'he trobada, ja!

La pluja seguia encaradissa i grissa; les xeme-neis exhalaven fumeroles de mitx-diada.

Sor Cecília, desenada i alegre, havia represa la seva tasca, esperant l'hora de la refacció en que, després d'una nit de vel·la i un die de dejuni, restauraria les seves forces amb un plat de faves, sense pa.

El bigarniu d'En Martinet, escatat i amb roba neta, s'era evadit de la vigilància maternal i corria a rebetjar-se dins la voluptuositat del fang i la pluja, cantant amb sa veu paorosa de petit golafre:

*set gallines i un gall me menjaré
me menjaréhéhéhé!*

SALVADOR Galmès y SANXO

Cicle de Conferències

Altra vegada el Círcol d'Obrers Catòlics torna organitzar una tongada de Conferències, que comensarà el darrer diumenge d'aquest mes, o sia en la diada dels sants Innocents.

La primera la donarà el Rnt. P. Pere J. Cerdà, superior de Franciscans.

Ademés, daràn conferències els dos inspectors de primera ensenyança, don Joan Capó Valls de Padrinas i don Fernand Crespo Leal, el reputat Doctor don Emili Darder, don Francesc de S. Aguiló llicenciat en Ciències Naturals, els preveres: Mn. Antoni Palou, Mn. Francesc Garau i Mn. Andreu Caimari, i el Mestre don Llorenç Durán Coli.

Oportunament anunciarem el conferenciant i el tema a desenvol·lar.

Bolletí de L'HARPA d'INCA

Present de Nadal

Entre el cos d'orfeonistes s'ha feta una subscripció, quina cantitat s'ha enviada juntament amb participacions de loteria als tres companys cantaires que tenim a l'Àfrica, com a present de Nadal.

Que la calentoreta de la felicitat de les palles de Betlem els arribi per les festes de Navidat an aquella terra infeel.

Ardentament ho desitjam.

Festa de Sta. Cecília

La Junta Directiva ha acordat celebrar la festa de Santa Cecília dia 6 de Janer, diada dels Sants Reis.

Al matí farà celebrar una missa, durant la qual cantarà «L'Harpa» alguna cosa.

El vespre donarà una vetlada musical en obsequi a sos protectors.

Cronica d'Inca

Dia 14.—Aquests dies ha plogut per llarg, més que no va ploure l'any passat en tota l'hivernada, puis moltes cisternes que antany no arribaren a omplir-se ara ja vessen

—A Sant Francesc es fa, molt solemnement, la festa que tots els anys dediquen els Pares Franciscans a la Puríssima, antiga Patrona de l'Orde. Hi predica el P. Mojer. El vespre feren l'acabament de l'octavari dedicat al mateix Misteri de l'Immaculada.

—En totes les esglèsies es fan els actes de rogaiva, ordenades pel senyor Bisbe per la terminació de la guerra.

—Reben notícies que'l jove Tinent don Pere Mulet que serveix al Terci d'Extran-gers ha estat ferit lleument al cap. Son pare, don Bernardí, Tinent Coronell, que també serveix a l'Àfrica, l'ha visitat a l'Hospital.

Molt celebrarem poder enterar als nostros subscriptors de son restabliment.

Dia 15.—En les costures de les germanes de la Caridad es fa la piedosa cerimònia de l'entronització del Cor de Jesús.

Comensà l'acte amb un bellíssim cant dit an el piano per les col·legiales.

La candorosa Francisqueta, filla de don Antoni Amer, recità admirablement una bella oda, que convidava al sagrat Cor a pendre pocessori d'aquelles morades dedicades a l'ensenyança.

El Cura Pàrroco, Mn. Francesc Rayó, feu la bendició de la semblança del sagrat Cor, que és una preciosa estàtua que han costeada expontaneament les nines de les costures.

La Rda. Mare Superiora va fer l'entronització del Cor de Jesús col·locant a son nou trono la sagrada imatge.

Feta la consagració pel Rector, aquest dirigí la paraula als reunits i principalment a les educandes, explicant la significació espiritual d'aquell acte i mostrant-los l'exemple de Tarcici, nin sant, que morí màrtir estreguent en son pit l'Eucaristia.

Na Catalina Amengual, filla del Missè del mateix nom, feu una nova consagració en nom de ses companyeres, ses nines.

Seguidament, cantant himnes de alabança i alegria, les nines amb les religioses, alguns clerges i famílies que assistien a la festa, s'encaminaren a la capella del convent, a on s'exposà Nostramo i se cantà el trissagi i el tedeum per donar gràcies al Senyor de tals mercès.

Altra volta passada la concurrència a la sala de la festa, hi va haver un esplai de joia. Cants amb gests, recitament de poesies, hermosos diàlegs, tot dit amb gran seguritat i amb aire de distinció que acusen la bona escola i ensenyança que se dona en aquella casa religiosa.

Felicitam a la Rda. Mare Priora i mestres, no sols per l'entronització del Cor de Jesús, si que també per haver sabut organitzar tant bellament aquella festa familiar.

Dia 17.—Es fa una crida anunciant que en la taula d'anuncis de la Sala hi ha els noms de les societats en opció el vot corporatiu per les eleccions Municipals. Aquestes són: La Justicia, El Sindicat Obrer La Pau, La Constància i el Círcol d'Obrers Catòlics.

Dia 18.—El pregoner fa una altra crida fent sabre al públic que amb motiu de caure Nadal en dijous el dimecres es farà el Mercat.

—Nos trobam demunt la rifa de Nadal. Els comentaris i els desigs de treure augmenta per moments. Es una llàstima que amb això no s'haja aprofitat el sufragi universal ja que tothom vol està inclúit en el cens rifa.

En nostro establiment ja tenim preparada la pissarra per anunciar els telegrams dels primers premis sortits que enviarà el periòdic catòlic «Correo de Mallorca».

—Preus que retgiren dijous en el nostro mercat:

Bessó.	. . . . .	220'00	ptas.	quintá
Blat.	. . . . .	26'50	»	cortera
Xexa.	. . . . .	27'00	»	»
Faves cuitoras	. . . . .	38	»	»
id de bestia	. . . . .	31	»	»
Ordi	. . . . .	22'00	»	»

DE TEMPORADA

Venals en Nostro Establiment.

Blocs calendaris del Cor de Jesús, en castellà.

Calendaris: Bloc-Català.

Targes o hermosos cartons per idem.

Calendari de Cuina, Dies d'abstinència i dijuni.

Calendaris mensuals, dits comercials, en castellà i català.

Dietaris, llibres retxats de tota classe per contabilitat, fins al Diari marca major.

Tip. Duràn.—Inca.